

lægge en botanisk Have i en saadan Maalestok, at det vilde komme væsentlig til at svække Universitetets finansielle Stilling. Denne Modstand er imidlertid bleven brudt. Der var forskjellige Interesser, som samlede sig for at overvinde den, og den maatte jo altsaa med Lethed kunne besejres. Der er for det Første Faginteresserne, som jo ganske vist ere meget priselige. Det er fuldkommen korrekt, at man fra det paagjældende Fags Side ønskede, at Alt maatte komme til at foreligge saa smukt og i saa god Tilstand, som det paa nogen Maade var muligt. Der var andre Interesser, som forenede sig med Faginteresserne. Der var Interessen for Skjønheden, henlyst og Interessen for, at denne store og smukke Plads kunde aabnes for et større Publikum, og det maatte ogsaa erkendes, at denne Interesse var fuldkommen berettiget. Naar man henlevede Opmærksomheden paa, at det vilde blive besværligt for Universitetet at udrede den aarlige Udgift, Vedligeholdelsesudgiften, saa blev der svaret: Det kommer ikke os ved; det bliver i sidste Instants Statskassen, som kommer til at betale det. Endelig var der en tredje Interesse, som ogsaa gjorde sig gjældende, og som jeg kortelig kan betegne som Kommunens Interesse. Det var af stor Vigtighed for Kommunehospitalet, at der ligeoverfor det laa en vid, aaben Plads, som kunde tilføre Hospitalet fornødent Lys og fornøden Luft. Derfor disse forskjellige Interesser maatte Universitetets mere økonomiske Modstand vige. Men det vil dernæst erindres, at da Universitetet gif ind paa den forholdsvis større Plan, hvilken var da Forudsætningen? Det var aldeles bestemt den fra alle Sider givne Forudsætning, at den meget betydelige Udgift til Havens Anlæg skulde udredes af Kommunitetets Midler. Men deri stete en Forandring, idet den blev paalagt Universitetet, der som Følge deraf har maattet udrede Renten af det forholdsvis meget betydelige Beløb. Men dernæst var der en anden Forudsætning, som Alle dengang vare enige om, og som man var saa sikker paa, at man endog erhvervede en Igl. Resolution derpaa, som udtrykkelig anerkjendte den. Det stod nemlig deri, som den høitærede Undervisningsminister henlede Opmærksomheden paa iforgaars, at $\frac{1}{3}$ af, hvad der kom ind ved Salg af Byggegrunde, hvor den gamle botaniske Have havde staaet, skulde tilfalde Universitetet. Men dette blev strøget ved en Anmærkning paa Finansloven. Det forekommer mig derfor, at det er uberettiget at behreide Universitetet med Hensyn til den botaniske Have, at det har staaet et for stort Brød op, saa at det nu maa ligge, saaledes som det har rebet. Der er et Par Betragtninger, som ligeledes fremkomme, naar der er Spørgsmaal om Universitetets Stilling, og navnlig naar der er Spørgsmaal om den Post, hvorom der her er Tale. Fra deres Side, som forsvare, at Universitetets Kapitalformue skal forbruges, fremsættes

det ofte, at man vil sætte en Stopper for de Bestræbelser, som man tillægger Universitetet, at det vil udgjøre en Stat i Staten. Man vil bringe det ind under Jølelsen af, at Universitetet er underkastet Statens Kontrol og Statens Myndighed. Den høitærede Undervisningsminister har jo allerede iforgaars belyst det aldeles Uberettigede i denne Paastand. Forholdet er jo, som han sagde, dette, at der kan ikke udbetales en Dre af Universitetets saakaldte særlige Midler uden i Medfør af en Bevilling paa Finansloven. Det maa erkendes, at det er en høj Grad af Uselvstændighed, der i Virkeligheden karakteriserer denne saakaldte Stat i Staten. Der er — det kan jeg forsikre — hos Universitetet ikke mindste Tanke om, at dets særegne Formue eller særegne Midler skulle unddrages Bevillingsmyndigheden. Vi leve ikke i en saadan Drømmeverden, at vi skulle tænke os dette som muligt. Naar vi ønske, at Særformuen maa bevares, er det af de Grunde, som den høitærede Undervisningsminister nævnte iforgaars. Det er, fordi vi i Særformuen se en Garanti, som naturligvis ikke er aldeles ubetinget, men som dog altid har sit store Værd og navnlig har sin Betydning under trykkende finansielle Forhold, og vi se deri ogsaa en Modvægt mod den ved den nuværende Ordning paa Finansloven — det kan ikke negtes, at det i alt Fald kan forstås saaledes — givne Antydning, at man dog vil have mindre Betænkelighed ved at formindste Universitetets Kræfter og formindste dets Betydning og Virksomhed i det Hele taget. Det er umuligt Andet end at sætte denne Bestemmelse paa Finansloven om, at Universitetet saaledes efterhaanden skal fortsætte sit Dverksud, i nogen Forbindelse med de Røster, som jo dog af og til ere komne til Orde, nemlig, at Videnskab og Universitet ere noget Flitterstuds, et Støb, som man hellere maa blive af med idag end imorgen. Ganste vist møde disse Røster igjen Modsigelse ogsaa fra deres Side, som iøvrigt holde paa den Ordning, som findes paa Finansloven; men man kan ikke frigjøre sig fra den Tanke, at der jo dog er nogen Forbindelse mellem det, der staar paa Finansloven, og disse Tendenser, som af og til gjøre sig gjældende. Det er aldeles ikke Universitetets Tanke, at dets Særformue skulde unddrages Bevillingsmyndigheden paa nogen Maade. Jeg vil endog gaa et Skridt videre og tillade mig at belyse det med et Tankeexperiment. Hvis Lovgivningsmagten vilde sige til Universitetet: „Universitetets aarlige Underksud er 100,000 Kr.; vi ville tilskyde dette Beløb, ja, vi ville endog forhøje det med 120,000 Kr., og vi ville give Universitetet disse 120,000 Kr. aarlig til fri Disposition, samtidig med, at Universitetet skal have fri Disposition over sin Særformue“, saa er jeg overbevist om, at Universitetet under den Forudsætning, som jeg glemte at anføre, men som jeg underforstaar, nemlig under den Forudsætning, at det blev sagt til det, at